

* დრამატული დასა. ჩვენს ლრამატულ დასში წილს მოჰყუღენ არიან თათბის ყველა ანტი-ქართველი: ვ. ბაბუნიძე, კ. ყვირიანი, შ. მესხი, სემიონიძე, გენდევანოვი, კინდელიაძე, შაიბიშვილი და სს. ქართველი ელ. ჩერქეზიშვილი და ა. კარგარუღის გარდა მომეატე-ბიან; თუმცა, წინა ჩხვიისა და ორიც ახალი.

დრო-ვაგონებზეთ ვერც წოდებულ გასტროლებზე მოყუღენ იქმნებიან ჩვენი ნიჭიერი მსახიობი-ელე კიბი-მესხიშვილი, მ. საგავა-როსია, ნატ. გაბუნია და ეფემია მესხი.

* დრამათ დასაწერებ. მათი იმპერატორებიანი უმაღლესობის იტლი მივარის მიხედვით ნიკოლა-ზის ძის სახელზე სულ სანამამდე თობენა დრამატებიანი, რომლებიც ფულითი მიზანით სხობულნი-უნელ. ყველა ეს თობებანი და მათი უმაღლესობისგან შეწერილი 500 მან. ფული გარდაცემა მთავარ-მართებლის კონსტრუქციის, სადაც დაარსებულია კანკინია, რომელიც ყველა მიზანგეზულ გაუწაწილებს.

* საქალაქო ანტიკულტურა გან-ჰსა-ყფა. კავკასიის საქალაქო ინსტიტუტის რჩევა ამით საყოველ-თაოდ ახვანდებს, რომ კვირას, 18 ოქტომბერს, დღის 12 საათზე, კრებულში მიხვანდეს ორს თავისუფ-ფლის სახელმწიფო ხარჯზე სასარ-ფულით ადგილზე. ექნე ვერცებთ ადგილობრივ მცხოვრებენა ოპოლ ქალებს.

* შავილასა და ჩანჩუკისა და-ქვისისა გარეგნ. პროფესორს ნი-კოლოზ მარს ქართულს რინან და-უწერიან გარეგნე შეადგინოს და ჩან-ჩუკისაში დაქვემდებარებას, ანუ „თამარ მეფის ქებანი“ მეტად მწილი სათხანბია. კითხვის რუბის შეთავაზების სიტუების რასა-არბის მეტი რას ესწრაფა. ამიტომ მეტად საინტერესოა ამ ბეჭედი დაწერილ-ღესთა ახსნა-განმარტება, რომ უწარგლებლობაში შეივინოს ამ უბე-ჭელს განმთა ყოველ სიტყვის და სტრუქციონის მნიშვნელობა.

ახლა ჩანჩუკისაში და შავილასი-ღესტების ცალკე ბეჭდვენ და პრო-ფესორის ნ. მარს წერილებსაც შიგ ჩაურთივენ.

* ახლა პაესიხა. გუშინ, 14 ოქტომბერს, ტ. ტყეშელისი ჩამო-ტვი ჩვენი ნიჭიერი დრამატურგი-ეპქ. ცხადაული. როგორც გვიცე-ვთ, დრამატურგს რამდენიმე ახალი დრამა და კომედი დაუწერიან, პატრიკეშვილი ცვაბრელი დრამა-მტრული საზოგადოებას დაპირდა, ამ პიესებს მალე გამოავტოვებრი-ღ წლის სტონში დასადგმელა-ოა.

* 17 ოქტომბრის დასახელები-ღა. მთავრობის განცხადებებში მი-ხვანდეს გარდახმული იქმნეს 17 ოქ-ტომბერს დასახელებული 1888 წ. სასწავლო სახელწოდების განსაცდე-ღისაგან გადარების სხხხხხხ.

* მოკსუთნა ფრანკიანი. ბარონ დე მან და კრივიტი დასაბრუნდენ გორიდან, სადაც მათზე დილი შთა-ბეძღვლებმა მოხლებენა თვის მი-ღედი და სტუდენტ-მოყუღებობით თავ. ი. გ. ამილახვარს. მათ აღუ-ვარილებით დათუვალიერებიათ გო-რი უფლის-ციხე, ურანისი, სიონი და სხვ. და უნახებენ იქ ზვიგარი და შესანაშენის სიტორიულ და არხე-ოლოგიურ მხრით. გუშინ ისინი გა-ვერცხლებს სოფ. კლასი, თავ. ი. გ. ამილახვარს. ბარონ დე-მანი გადსცა კავკასიის მხკოვან სარ-დასად მოკითხვა საფრანგეთის რე-სპუბლიკის პრეზიდენტის, ვლადის ზურაბიანს — და ეს უნებნა იმის-ხედ-სიტუაციაზე, რომ ჩვენი მი-გაზურების პატრიცის-ცემის ქ. გო-რი უკი პინდა გულითად ფრანკ-სურ-რული სახელად ქართულ-საქალაქო მოყუღებობის და ჩინდულ გრძნე-ობის ნიადაგზე; ბ. ფრის გავგებნა მხურავლელ მიგებების დეპუტ. („კ-ავკას“)

* ღერის ფული. მთავრობამ განმარტა, რომ ღერის ფულით-უნელ გადახლებ წურთ მელტაქ-უნელ მი ბარათებს, რომლებიც ც-გასტყვენ წინაღ წილებულ საქო-ნლის რაოდენობისა და ღირებუ-ლობის დასამოწმებლად.

* მტარებულ და მჭაველთა. 14 ოქტომბერს დილა ადრინ მი-ღილია სამუშაოდ რკინის გზის დეპოში ყურადღი დამტრეო ლა-ფონი. ამ დროს ყარის მატარებე-ლი წაიფიერა და ცალი მჭავეი მოაგლიჯა. და მჭაველი რკინის გზის საავადმყოფოში წაიყუღეს. საწავლის ლაფანს წერილი ცოლ-წვილი ჰქავს ხარხრე.

* ბათუმის მარამაძის საქალაქო სასწავლებლას გადაჭრაობა. კავკასიის სამთავროლო იმპერატორ ლაზარია-კია ადმირალი იმის შესახებ, რომ ვადაკეთებულ იქმნეს ბათუმის მარამაძის საქალაქო სასწავლებელ შეუღ-კლასიანი საქალაქო განმან-ბი-ღად.

* ცულობის საკუებრნია ექამა ბ. ც. ხ. ქიქოედი დარწმუნდა ტფი-ლისში სინდონისა და თვლიანის-ღესტების, სადაც წაიშული იყო მის ხეტიკეთიშვილ დაქვისებულებათა სა-რევიზიოდ.

* ზუგდიდის ხარისი საქმე. ტფი-ლისის მატარებელმა სთხოვე ქალ-ბის გამგებნას, ნიხი პურეზ, რა-ღდენ ევროპის რუსეთიდან ცოტა

მჭკორი შემოკითხა და მისმა ფასმა მოიპარტა.

* ბათუმი. მისასთა არხე-გის მოახლავდა. 18 ოქტომბერს არის დანიშნული ბათუმის ქალ-ქის მისასთა არხევიანი, ქალაქი-ელი და სათაი არის დაყოფილი. პირ-ველი დასი რუს-ქართველობა, ხო-ლო მეორე — სამხე-თათრები. ამ უკანასკნელს ყოველ კვირითაი აქეთ ცრება საიდუმლო და წეს-ობის აწყობენ თუ როგორ მიი-ტკენ არხევიანების დროს.

პირველი დასის მომხრენი ასე ამბობენ: „არღენ ბნნა ასათიანა ცხარდებლა ქალაქის მოუწეა, შესანიშნავი საქმეები დაიწყო ქა-ლაქისათვის, რომლებიც უკან-ღესტისათვისაობის ყურადღებაც მისი მიქცეული, ამიტომ საქმეც ით-ხობს და რიგიც არის ეს მისი და-წყებული ახალი საქმეები მანვე დათმავროს, ე. ი. ისევ ის დარ-ჩენს ქალაქის თვადობა“. ამხე მუ-წინამდღევე დასი სომეხ-თათრები განახიან: „ჩვენი გინდა ახალი უ-კი და ისიც ჩვენი კანდლტობა“, მგონა ამას კი არ ეტყვენ ყუ-რადლებს, რომ ახალი კაცი თიქა-მის ერთ წერიტობს ვერ შეიქუ-ღესთ ქალაქის საქმეებს და მერე როგორი გამოცდება მერბობა უწ-ყისი თუ ძველი ქალაქის თავი დარჩა თვის თანამდებზე. უეჭველია, მისი ყოველივე დაწყებული საქმე დამთავრდება მე-თობის სასარგებლო, ხოლო თუ როგორც სომეხ-თათრები ფიქრო-ბენ, ახალი კაცი იქნა არჩეული მაშინ ეი ბათუმისათვის საქობო-როტო საქმეები დაივინდება. ასე უნდა თუ ისე, ეს სთა რომ თუ იქნება ოპონის სტუდენტი შესრულ-და მაშინ ბათუმი ტფილისის მო-მე გახდება.

შალაწილი

* ს. ბანილინი (გურია). ოსტრეა მოახლენა. ჩვენი მას-მისასთამი და მჭრელი რაც გნებნავ იმას ვადაკეთებენ მხოლოდ საქმის ვადაკეთებს ეს ნუ მისო-ხიავ; მეტადვე მაშინ, თუ ღარი-ბი ხარ, თვეტიც თხინა თხინავ-დარჩენა თვეტიც თხინა და მღელღე-ლისა უღაბნოსა შინა. ამის დასამ-ტრეკეთებათ მოიყვინდ მხოლოდ ერთ უქცარებს მაგალითს. ამ დღე-ებში ერთ პაუერ ღარიბ გლესს ქურდებმა ცხენი მოპარეს, სახა-ლო გლესი ვადაკეთებული დაბრა-და, ნაყინობებს თუ უცნობებს თავის გაკვირების შესწილია და შე-ვლის თთვად ცხენის მოსახნაავ; განსაყურებელი მწილი იყო უც-ნურთ მისი ცხოვრება, რადგან სახრლო მას მიაშია, სადაც ურემი არ მიღებდა და ს. გლესმა მას-სასლის და მის დაქმნე შურაღ-მაც მიმატა: აღმოჩინენ შენ-

წუთად, დამოხვეწენ განცხადებები-ქანქალარებზე, ეგება ცხენი სა-ღედი ადრინდესთა, მეგონა მ. სოფ-ლის ბურჯენი სასაცილო იფ გე-ბანენ საბარლო გლესს ნაცულთა იმისა, რომ თთავიანი მოიგვლინა ავსრულებინათ, ოხუნუნდა დაიწ-ყეს.

საწავის-პირელი

* დ. ოკანბერი (ფხაზბეთი). ცრეჰმარეწენობას და ბოზს დედა-ტყებზე. ამ ეთად იმამჩრებში სერ-ბილინი „ტყენებში“ ათიან, რომ-ელინიც, სხვათა შორის, მარჩილი-ბითთაც იტყუებენ ხელს. ს. სტუდენტი პოლიტიკა აღკვეთილ-ღეს ქ. ციკენებს“ მარჩილობას, რადგან მას გლობა შედგენი მო-ღეგს: თათბარე ექვს უმაღლეს თა-ში და სხხსაწარველითებში შე-დგენი კაცს. ერთს მიხვლებს შეე-დენა დაქვემდებარება თათბარე-დაცოცო და გავცოცხლები ვლდა ვაგეო მისგან რაში მდებარეობ-და მისი ბედ-ღობალი. ბოზა დედა-კაცო თთავიანმეგობლად ათა შვირი-გამოსტყუა, მეტე ქიქა თუ სხვა, ზოგი ქურდობითა და ხეცე უცხე-მადეგლობა, ჩაიღავა გეზობი და გა-ვლდა ვაზს. ვადაკეთებელი მიხუღ-ღელბანს არ მოსულა ვაზზე; თუ-რაც, მისთვის წაწვილი დახრანა-წურინაწარმეტყველებია. ყოველი-ბერი იცის, ამბობდა იგი მერე პიჭვარის წერიტობ; ამა რა იტო-ღე მე რომ საწყენი პართია მივიღე, დღემდამ მყვარნი მყავდა და სხვა, ვადაკეთებ ცოტათ შენი თავისი-ბავი შენვე არ ვაგვიცოცა და ცხრა-მისი იქით ვადაკეთებენა რაღა უნდა იცოდეს, არ გტყენვია ამის-უნდა მაწაწაწადა ვადაკეთებ-მეწიქი. შენ უნდა იცოდეს, რომ ცუდს თუ იზამ დღესგვიან, მღინარე ვიღი-ვე ბული თუა და მასთან ფინიც არ იცი არ უნდა შეხვიღ თორემ და-თხრანობ, ავრუგუდ ისიც უნდა იცოდეს რომ ბათუმს ყოველი კაცი დღებულობს და ყოველი კაცი მოქი-მობს მეტერი მყავსთა, რომელიც არ შავგვრემანი იქნება ამ თორე-წილოდამეჭიქ და სს. მას შურ-ც-ხე, ბოზა დედაცოცა ქლიბებუც მო-პარა მისთვის; იქნა უსუბნა მე-გრამ წაშინდათ საქმეს რას არგებს მერე-ღე თითვე კენენანი“.

— ვადაკეთებ. ვადაღებები სწე-ულტება გერე-ჯერობით არ არის, თუმც ძველი ციებმა, როგორც ქიმიები უწოდებენ ყველს ქინონია, რაიცა სიციცხლის ელფერის უტარ-გავს კაცს თვალმეტი.

— ჰანანსხელა. მოსავალი ნაყ-ულტობია. ამ უკანასკნელ დროს წი-ბოზ ბელი შემუშაო მოსავლის აწი-ღებას. ღერობს მარწმანლის მე-ხუთელს არ გლიან, თუმცა უკე-რულიც არ ღდება და მეტადვე უ-სოხს. ამ ეთად აღვის მჭაქარ

ოპორტიონი 1 მ. 50 კ. იყიდება. შინაშე კი როგორც მოგებენსა და, ძალიან იფიცი იღირს 30—80 კ. ფუთი.

ბარშელი

*** ს. შახსარიანი** (გურია). აჭურია აჭურია, რომელი განთქმულია იმით, არა აჭურის ვაჟსაღსოში ახგინა ძლიერი ზატი წილის გიორგისა, ვერღე რაღებელი ღიომის-კარდისა; რაღებულს დიდი-ძალი შესაწერივლისდის გურჯის სხვა და სხვა სოფლისაგან, რის გამოც „ღიომის-კარდის“ ეკლესია უძლიერესადანა მთელს გურჯიაში, მიუხედავად ამისა წაღებულადმდე ეს სოფელი უსკოლოდ იყო დარჩენილი, მაშინ, როდესაც მახლობელ სოფლებს, როგორადაც სხვა-სურებს არ-ოქსიანინა სკანოვლებელი აქვს, ბოლო ზემო-სურებსა და თავ-სურებს თითოფლად საკუთარი ერთ-კლასიანი სამარგული სკოლა აქვთ. წელს შუა-სურებსაც ვერისა ერთ-კლასიანი სამრგული სკოლა, რომლის შერბა და სათანადო მოწყობილება ათას მანეთზე მეტი ღირდა, აქედან ორასი მანეთი ეკვსესიამ გადასცა და დანარჩენი სოფელმა გააწიერა. ძლიან მეტივე და კოპეჩია შერბა და მოავედრებოდა კარგად არის. ამ მხრით ეს სკოლა სამრგული-სკოლათა შორის პირველადანია იქნება.

სამს ამ თვისის საგებარეო სამუშაო ოპორტიონის განყოფილების წევრის მღ. ლავრენტი წულბის თანადამრეგები აუერების ეს შენობა; მასწავლებელი მოწყობილია აქაურივე მკვიდრი ტვილისის სასკოლორა სემინარიის მოწვევად წამოყვანილი ტრახის ტრახიანე, რომელსაც დიდი სიყვარული და ნილია აქვს თავის სოფელში დახმარებულად, როგორც ხალხს უფლებადმდე ახლად გადასს და იმედივს, რომ ამ ნილიას არ უღალატებს და მამედ მოაღლორბას მასწავლებლის პირ-ნათალიდ გაუღლებს. კარგე იქნება ადგილობრივი ეკლესია და სკოლის ცოტადმდე მუდმივ წყაროსაც გაუხრდეს და ამის შესახებ, ვინაგან ჯერ არს და სადაც ჯერ არს შეუადგომლობა დასაწყისად აღმუშაოს. თორემ სოფელი მკაცრ რიხებრანია და გიორგის ნიგორი-ტეზაურული ყოფილი გაუხრდებდა და ეს, რა თქმა უნდა, სკოლის წარმატებას შეაფერებს. ხუთის თუ ექვსი თარბის ვადადება წერილში ამ ეკლესიის სასულიწესწარმო-სკოლისა და ეს სკოლისათვის დიდი შემწეობა.

— მისაცხად. აქ წელს ძალიან ნაკლები იქნება, ყანების თანეტი საწილი დაუმწიფებელი დარჩა და რაც იყოფა, ისიც ქარიზმა

დღე განაღდურა და დღე-ღამე წილისწილია. ქარიზმისაგან ყურთენსაც უკლებ დღე დაღე. საცუქოა, რომ საცური მოსავალი შეკრიბიან და მიმწოდება არ გამოცდიონ.

წელს აქეთ გამოიჭენილი კომინა მოშობილი და ყოვლად 40-60 მუხის იწვევს, უფრო ადგენი მუხა სარულიდაც არ ესპირებოდა, მაგრამ აქეთ და სურბია, მივარდნილი უკეთა და ვაგია რასაც ცხრანებში. ეს ვარგებულს მძიმე ტვირთა დასწორისა სწყალებს სურბებებს და ერთად ერთის გზისათვის გვიარ უძლიერი, რომ შევარგებინათ ამიტომ სურბების გზისათვის უნდა იქნას, რომ უარისა წარმოღობა ყოვლად შეუძლებელია.

minimus

*** ს. იანსონი** (ბერძენი). სასანელა გაცხდა. 9 ოქტომბერს, შუადღისას საშინელი ცეცხლი შეიძინა 7 მოსახლეს გაცხისასალო-კარი მისი მორბოულითი. ცეცხლი პირველად ნიკ. რუხისას ხასლდავანდა. იქიდან—ერთმდე, ღვიწი, პავლე და კლისტრატე რუხადემის ხასლეს, რომლებიც მწკრივად იყო ჩაჩივებული. საშინელი ქამბა ცეცხლად ვადასიროდა თელერი კოპალიშვილის სასულზე ნახევარ ვერისის სიშარბზე და სარულია დაწვა. იქიდან ცეცხლი მოღორკარული ჯვარბიშვილის ხასლას ხასლად დაწვეა. დიდი ხასლი იქ ხასლა ვადაარჩინა დაწვეა. იმათაგან ვადაარჩინა ექვარბიშვილის ხასლი და მღვლე და სასმინდე იქ დაწვეა. დაწვეა ვადაარჩინეს მღვლე ნიკოლოზ რუხისის და მისი კონხრების ხასლი. ამ დროს ქარიც საშინელად ჰქროდა. ზარალი 8000 მანეთამდე. საბარლოებს სასმინდეს მეტი საფუერი დარჩენილი დაწვეა, საზარელ სურბის წარმოადგენს მათი პატრონები, რომლებიც ვარდამ თვალ-ტყვილიანი შემკურბდენენ. შესაბარლოანი არანა მით, რომ ტანისათვის სულ ხასლი ჰქონდა, რადგან ყანში წასულიყვანის სამოღობო. სიამის მოვიდა ბოქმული და ცეცხლის გრანების მიზეზი აღმოჩინა. ნიკ. რუხისის ცეცხლი კიონ დაწვეა, იქიდან ქარს გამოაყვარა ნავიერხაილი და მოსდებდა ხასლს. ბოქმული ხასლი დაამოღებდა. მოწვეა მღვლე მთავარბასთან, შემწეობა აღმოვირთეთ. დიდი ხასლი იზამენ თუ მართლა შემწეობა აღმოვირთეს დაზარალებულ ხასლს. დიდი მადლობის დილითა ვინც დანარჩენი ხასლები ვადაარჩინა.

თვის ვის

*** მადლასა გამოცხადება.** უბოროტესად გიხოვთენენ პატე-

ცემული გავლის საშუალებით გულწრფელად მადლობა გამოცხადებდნით იმ პირებისათვის, რომლებსაც: ბათონად ჩემვბად რწყებულ სოფელ კვიანის საეკლესიო სკოლის დასახარებლად ფულით შემწეობა აღმოვირცხე ამ პირთა: ვასილ კ. ქარიზლიამ— 25 მან., იგლიან ბ. კოკია 3 მან., ივანე ბ. ქარიზლია— 2 მან., ვინარა. უკნალიშვილი— 2 მან., პეტრე ბ. გიხვა— 1 მან. და 50 კ. აღესმი ბ. რაფეა 1 მან. 50 კ. თითო-თითო მანეთი შემოსწირის პავლე კ. ქარიზლიამ, იორდანი კ. რლიავს, ალექს. გ. გოშტარია, მიხაილ გ. ვაგუა, ივანე ტ. ორინენი, ნიკო გ. ჯაგუა, სოლომონ ბ. აღინია, ალექსანდრე თ. აღინია, თამა გ. კომპანი ვასილ ვ. ჰიქინიძე, დეტრე ვასილიამ, ვარდენ 3 წყულიამ, ბერენე გ. ნილიამ, ლომინაძე და ვარმინიშვილი, ლავრენტი ი. ხუნგია, აბაქიმ თ. კალიტოზოვი, პავლე ბ. ვაგარინი, პავლე ე. სულავამ, ილიარიონ ი. გოვიგორიძემ, გიორგი ბ. ვარგია, მიტოკარი ე. აბსაძემ, ლავრენტი ვ. ბოლგაძემ, ანდრეი ხუბუღაძე და სვეტიც ბ. ბოვერცაძემ. ნახევარ-ნახევარ მანეთი: ალექსი ნ. დაწვლიამ, ვინარა იოსავან, თოვანე ბ. ქეთათელაძემ, ალექსი ი. ვაგუა, პავლე ბ. გეგეგლაძემ, პეტრე ბ. იოსავან და ანდრეი ივანიშვილი და რამან ლუკაშვილი 20 კ. სულ 62 მან. და 30 კ. ეს ფულით შემოსენებული პირებისაგან მიიღო ბ. ვ. ქარიზლიამ და დაუყოვნებლივ ვარდამბოცა.

ფულით შემოსწირველია სია წაეთვის ჩემს სამრევლოს წიურის შემდეგ და ყველა მადლობის გარეშით აღვის შემოსწირველები ხასლი.

სოფელ მუხანის მოავარ-ანგლების ეკლესიის მფლობელი ფილიპე შახიანი.

† თბ. ბიზილელ უამასხარდის ამ თანხარა-მოხარანი

თავ თანხარისშვილის შემდეგ სიტყვა უთხრა სოფ. ახალქალაქის გლეხმა მოსე ტერ-მარკიანამ: „1898 წ. ღვინისათვის 2 ერთმა საშინელმა ხმამ შესწრა მთელი ახალქალაქის საზოგადოება და ჩვენ ღვინარბი ჩვენს თავს აღბრკვეუნირბოდა. ეს საშინელი ხმა ლობხარა დასვა ყოველი კაცის გულს, ხელი დატრიალდნო და დღეს სიტყვას ვიღარ ვიღებდით. გრამაგანდ გამოხსენებულად ეს ხმა იყო ყოვლად კეთილის და ყოველის ღრმისანი დასხვებ თავ-გრიგოლ არქიმანდრტის ძის ვარდაცელების ხმა. ამ ხმამ შეაწუხა ყოველი მფლობელი, მოუწაფა ყო-

ველი გული და ეს ხმამ ეკლესიისათვის აღადგენინა. თუბც ყველა ვიწრობითი ამ კაცთა მოგვარეს, მშვილობის და ყოველ დიხსებოს სახეს აღმადინა, მაგრამ საჭიროდ გრაც შეგეტკობინათ მისი კვილი მოქმედება სხვა უცხო ქვეყანაშიც კი. ბერეკუნდ შემწეებელი კ. ახალქალაქის კაცი, რომელსაც უთქვამს ჩემთვის: „სწორად უფლისაგან დაჯილდოვებული ვართ ჩვენ, რომ ამისთანა მპარის უფროსი გვეყავს. ამ კაცისაგან არავის უნახავს მღვდლმა, დანაგვარა ვინმე, სტილიობად ნამეტნავად მაღალი ხალხისათვის და მუდამ სიმართლეს ემსახურებოდა. ამას ამბობს არამდე უფ. აქაური ქამრაველი, არამდე რუსი, ბერძენი, სომეხი, თათარი, კაოლოღე, ღვინაბორი და ყველა ტომი. ყველა ეს ხალხი მღვდელია, რომ ამისთანა კაცს ექვემდებარება“. ცუტობა ჩვენს გარის მპარის იღბალი არა ჰქონდა, რომ ამისთანა კაცს მკლავებული ვიყავით და ეს კაცი სხვა და სხვა რემოების გამო თავის საშინელის ვერ ვესახებოდით. ბოლოს და ბოლოს იმედი მინაც ეგვიქნა რომ ედიტორისად ჩვენთვის სიხარბული კაცის მოხსენის. მისი პატრონობა ჩვენთვის საჭირო იყო, მაგრამ ეს ჩვენი ფიქრი სურვილი ვერ შეგვირბოდა საუბერადო. ამ მიზლიდის შემდეგ ჩასა გმედავთ: მოგავალა და მურჩინა, ჩვენი იმედი, ჩვენი წინამძღოლი. რაღ დაგვარბომა ჩვენი ამისთანა კაცის დატრევის შემდეგ: შევეგანდობ ღმერსა და ცხოხივით განსწავლვის უფალმა მისი კეთილობით სულს.“

სიტყვა ექმული აჯაკის-მიერ: „მეგობრებო დიდებულ ოჯახის ნაშობ, ერის უკეთეს ვავარშვილ-თაგანს ვიხოვებოდა ღღეს და ვისურბებთ იქ, სადაც დღისჩინ ვარდა წინაპრები ვანისწევდნ. სიმარბელ აქ მეგობრა ამტკიცებს, თუ რა მვირდვისა და საყვარელი ყავდობა, ვანსწავლებელი ნათესავს მამობლიბოთათა... მაგრამ მარამეტე იქნება, რომ ადვილის ვარგებობა და სიშორე ხელს არ უსწობს, ღღეს აქ, ნათესავებს ვარდა, საკეთილესი სხვა და სხვა კეთილად, სხებუთ მოვირდენ თავს, რომ უყანასწვლად პატევი ვთავ ვანსწავლებლობათა. ერთი იმათანი ვახლავართ თვით მეც: არც ახლო ნათესავი და არც განსკუთრებით მეგობარი მოვსულ-არა, რომ დარჩებულ ქარიზლია და ნათესავად გულის დაწვევებს გამოცხიბობოდა მისი ქირის-სულენ-საც ვთლითალი თანარჩობა ვან-მოვსულად; ამ ოცდა ათის წლის წინან პირველად ვნახე ეს იმ წაქში, რომელსაც საზოგადოდ ჩვენი მესამოც წლების მოღაწე-

ებდა უწოდებენ. მართა ნახვისა თანვე სხებულებანი, ვე თავაში არავის ენხრობება, მაგრამ იმევე დროს კი უტყუარად გვივითარს წინებს და ხასიათში მოხსენებულ, იმ ღრსეულ კაცად ქაქაქებს, რომლის მარჯველის ქველ-მოქმედებს მარცხენა ვერ უნდა ტყობილობდეს... დიას, ეს იყო სათნო კაცი; თავადი იყო, ზრდილი, წყნატი, მშვეილი და აუტყარებელი საზოგადო, მაგრამ სიმათოსის გამოსარჩლებას და დაცვის დროს კი, გამეფდები და შეუპოვარი. ეს უმეტესობის რწმენა-სურვილები, დროთა უტყუარობა ბრუნვამ, ზოგისათვის ვერ შეერყია და სიკვდილმდე დარბა ირისიველი ქართული, სწორით ამახ უნდა მიეყენა, რადგან ის იმ შიშითა მოვიდა, რომ ღმერთს, რომ მივება საყვედურა და ძვირი არავისაგან გაეკონილა.

ლიდი ხანი არ არის მის შემდეგ, სულ ერთი წელიწადი არ იქნებოდა, რაც ერთი ყურძნი სახუმარს დროს დროს, როდესაც ზოგიერთებმა დროს უნდა იხედეს: სხებებზე უფრო სასტიკად გვეყურებოდა, განსვენებულმა თანამად წამობობა: აქ სწორით აგრეთ უნდა იყოთა, რაიდანაც ჩვენ, ე. ი. ქართველებს, არ გვესტრებოდა, არ გვემადრებოდა ის, რაც სხებებსა. ჩვენი სათავადი წინდა იყო და ჩვენც უნდა ვეცდებოდეთ, რომ ბოლო არ ავაღწეროთ და წინაპრებთან პირაშვად არ წაწესდეთო! ამ ბიჭურ სიტყვებშია სხებების იხებება საზოგადოთ ქართველების სახე და კერძობა თითო განსვენებულთ. გიგო თარხანშვილიც. ამგვარი კაცის დაკარგვა ყოველთვის, სავალლო და სამწუხარო ყოფილი და შით უფრო გამართებს მაგის გლოვა დღეს, ამ საბურთ და კანონების დროს, როდესაც ღირსეული ქართველი საყვარელი და თითო საყვედნელი გამხდარა. სიუკუნედი იყოს სასხებებელი.

მასწავლებლებმა თ. ზ. გ. ჯავახიშვილმა მოკლე სიტყვით დღევანდელი არ პირიყეს, რომელიც მიყვარებულმა ყველა ტომში და ხალხში დაიხსაბურა. მიცვალბული სიტყვებით, მოქმედებით მუცდარს არ ემსახურებოდეს და სხვადასხვა ენისთვის რამე სარგებლობა მოეზანა. იგი იყო როგორც გვირგვინობით ისე მიკვდილებით ღრსეული ადამიანი.

სიტყვის შემდეგ წაითხა ლექსი, დარწმუნდა ამ დღისათვის თ. რვეზ იხსონის ძე ერისთავისაგან: „რად დავალომ, რა გვიყავ, რად დავიწყდებოდი ჩვენი გული, რამ მოვიდა, ძიძა, სხე ჭკუენათ, გვეწვეო მიცვალბული? —

იცი კი შენ საყვარელია, მივიღებთ ღრსეულთა, ტრემლის შენს სათლავს დაღაგრჯევით და დავიტირებთ ერთ ხშითა!

ჰო, გიგო! ერთხმით ვიტრებთ: ყველა გვიყვარს შენ საყვარელი და ერთობ ყველას მუხარბი შეიღს, დასა, ძეგარ, მგებარის.

შენ კაცი იყავ, სხე იყავ: ვაჩინებდით ჩვენ შორის, ვაჭმულეთ კი კაცობათ. ერთადელი ძმა-მგებობობის.

შენსა ღირსებს, შენს გულსა, ვერ ასწერს ვერა კაობა: მხოლოდ შენს სიყვარულს გვიმტკიცებს შენი საღობა.

აწ მოგვსაღმეთ, საბაბოლო, ვერ ვეტირებთ გამარჯვენებსა, ცრემლი გვიგინებენ ჩვენ თვალებს და ოხვრა გვიწყვეტს ჩვენ ხმასა.

ც, მიჩნე, მხოლოდ შენ მეგერა გვამი ერთადელი შეიღობს, და მხოლოდ დავიგნის მის ხალხად ხსებელი კარგი შეიღობს.

კ. სურბულიძე

სურშიერული საუბარი

ჩვენი ზოგები აჯაკი და განსხეველები მამა გერეფი რაგის მარჯვენას, თავ, დაქვესაღვი წრთელთან, აუფრე ერთხელ სადღავ ქუთასში, ირსვე მეთსანს დებიან სუსე ჭკუბეჭობათ. შემოიგნებ ბეჭე. მამამა მის უთანს აჯაკი: — იტება მიქით დაჯვე; აჯაკე მამათე უთანს: — საამოთ აღმეჩე.

ერთა უსაქმური კაცი მიდის ექმთან და შესთავის: — რა უყმალო, თავმა სისხლი მიმსწყება ხოდმე? — გე არაიყო, ჩემი კანობი ბუნებას სანაზადე ეყურება კამობარე-დეგული დავებო. — მა რ საზმა უნდა მივლი? — მოკვდი დიათი, უნაზმა თითო კრევი წიგნავა მიავლი.

სხვადასხვა ამბავი

ქველ-მოქმედი ქაბი. შერთაუბელს შტეტონა სესობობის ერთას შიდალი ამრეკვადი ცხეს ქაბი ეგუე-ტი გულად, რამეღამე თავის მიხედროთ და საქველ-მოქმედ საქმეებით უპირველესი ავგელი დაჯობა მიუღეს დღესამის სურგე. ამრეგის ცაჩე-დედა მის სსახლად იყოფიდა უწოდეს. მიუღეს თავის შემოსავლს უნაზად დანერგებულ დჯორად მხედარი

მოაჩნეს ამბარის. ამ განხლათვის მას უკვე პაბომა ფედა აჯეს დასაყუდა, კუბეე გულად დიას თავ-განწარფუ-ბით ასრულებს თავს მიერ განსახლად საქმეს. თავისი საკუთარი რგებულებად-ავი და დღევანდელს წერილობისგან მოაჩნეს მხედარი დაფობი, რა დროსაც უკუმა ომა დაიწყო, მამანე გუ-დამ მხედარი საკუთარსაღობი და სსურბული დაასარსა სსეველ-მოქმედი მხანაში, ყველა დაწვეულებებში თითოთი ავგეს მანაქმედებას, ასე რომ დასსეველად დრო სრულად აღარ რგება.

დებულები

(ბუსეთის დებუება საავტორტავად) 13 ოკტომბერი

აპირნი. შენის დარბაზში მოხდა კრება სოციალისტთა ზედამხედველ კომიტეტის მიერ გამოწვეული. კრებას თავსამდე კაცი დადგურა. პოლიტიკა უმსგავსო დონისიხებანი მიიღო. ანარქისტმა სესხასტიანე ფორმა წარმოსთავა სიტყვა და სიტყვა: დრო არის მხვე ვარდამწვეტლებს დაჯვედა; საქმე ის არის, რომ ენაზღებინ სახელმწიფო წეს-წყობილება დაიხსნოს. შემდეგ ორბრტედა დიწყო რტე-ფუფის საქმეზე ლაბარაკი, ძლიერ ვაკიცება მთავარი შტაბი, დერეფანელი, დროშინი და როშფორი, რომელთა დასჯა უნდა კრებნათ თავისუფლების მომხრეთ. კრებამ გადასწყვიტა—თავისუფლინი მოქალაქეთი უნდა შეეფრდნენ რეპუბლიკის წინააღმდეგ და მოვალეობად იკისონარ დაქვე რეკოლოიუციისა და თავისუფლებისა.

შარბაზნი. ხელო დროის ბინტარის ბრძანებით ხმელ აქ დედადლი ჯარი მოვა ბრძანება გეცემულია დახლადონ საღვთებო ერთხმების. აპირნი. გავხუტები გრთხმადე-

დლიერბინაი ვერე ურბულბუს აჯვეთარს წინეს და ამომხენ, გავწვეებული ურთიერთობა გზლა კრებათა საკუთლოდ შეიკავა, რადგანაც სოცლისტი დასთანხმდა, რომ საფარგვის გზა მიეცეს მდ. ნილოსისკენ.

პაპინი. იმპერატორი ავად არის უკუარტობის სენით; მაგრამ შეიძლება მინიქ დიდხანს იტოვებლოს. საფარგვისის მუქარბობა, რომელმაც იმპერატორი განიხიდა, სიტყვა, რომ მარცხენა ფილტვი ორხვე ვაფუჭებულთ აქვს.

საბამლონი. სულთანმა უფუქაშა ვილჰელმს სურათი დღობიკა-ნის ბროლისი მღვლის ხუტია. ეკრბინის მხვე-დღვლდობა დაბრბობა სასარგებლოდ შესწირებს 56,000 ფრანკი.

გნად. მომკვლელ ქაღის პეხს განმართლბა დასაყუფელია. დანერბინის ვინე-დღვლდობა დაბრბობა სასარგებლოდ შესწირებს 56,000 ფრანკი.

განსხალუბანი

ვსემლემბრი. უ-ჩ. ხვ უჩით. ინსტი. და ვოლნო-რედ-დაიხაგოსა გოთიხე. Н. К. Чавчавадзская, 24, кв. Ростовова. (1-1)

დაიკვდა და ისედაც ქ. შ. წერა-ტიხების გამაყრდებლებს საზოგად. წრგის მაღაზიაში ამხვე საზოგადოების ახალი გამოცემების:

- 1) აზიადს, ხნობლქ და სხვა შიშობნობობ, ვიკა-ფშავლესი. ჭკუ 15 ჟ.
- 2) კრალოკის არაგვია, თარგობანი აკაცისა, მესამე გამოცემა, სკრაბოები. ფხს 30 ჟ. (10-6)

КУРСЪ БУХГАЛТЕРИИ,

состояний изъ слѣдующихъ предметовъ: 1) Бухгалтеріи двойной итальянской по разнѣмъ отраслямъ торгово-промышленности, 2) Новѣйшей ариметики (банковья и торговля операций), 3) Ариметики изъ счетахъ, 4) Новѣйшей экономіи, 5) Торговлѣ и всеняльшихъ узаконеній. преподават. И. Я. ЕРЮНЪ ФОНЪ-БРЕННЕРЪ, гл. бухгалтер общ. экзамен. сѣдѣл. кредита и пренед. школы сѣдовства.

Плата за весь курсъ 60 руб.

Курсъ 3-мѣсячный, при ежедневныхъ занятіяхъ въ теченіе 2-хъ часовъ, по вечерамъ. Начало занятій—1-е число каждыаго мѣсяца. Аттестаты за успѣшныя занятія отъ реальнаго училища и школы сѣдовства.

Составленія И. Я. ЕРЮНЪ ФОНЪ-БРЕННЕ, въ книгѣ «Коммерческая ариметика» содержитъ изъ себя VII отдѣловъ: 1) ариметики, вычисленія на счетахъ; 2) монетнаго вычисленія, злотващія сѣдѣла, 3) всеняльшихъ операций, 5) торговля товарищества, 6) банки и ихъ операции, 7) биржевыя операции (520 таблицъ въ таблицахъ). Цѣна 2 руб. Продается во всѣхъ нѣмѣцкихъ книгоиздательствѣхъ и у автора: Михайловская ул., № 71, и Барятинская, сѣдѣло-30. Банья. (100-54)